

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії, археології,
інформаційної та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА
Викладач	ГОЛОВАТА Оксана Олександрівна, викладач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи
Контактний тел.	+38(066) 5361657
E-mail:	o.o.golovata@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua ; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber за домовленістю.
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових знань з філософії, культурології.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни – «Етика та естетика» є формування концептуальних основ етико-моральної свідомості студентів та актуалізація естетичної культури здобувачів щодо пошуку природи та критеріїв ціннісного й творчого самовизначення людини у світі.

Цей курс є важливою складовою гуманітарної освіти, яка сприяє формуванню гармонійно розвиненої особистості та етичної відповідальності.

Основними завданнями курсу:

розкриття та обґрунтування людиновимірного та людинотворчого характеру етики та естетики як філософських дисциплін; допомога студентам в ознайомленні з сучасним рівнем розвитку етичних та естетичних знань; розкриття змісту і специфіки предметів етики та естетики, їх мети і завдань на сучасному етапі; виявлення ролі основних категорій етики і естетики в організації художньо-творчого процесу та формуванні моральної культури особи

та суспільства; розкриття сутності мистецтва як творчості за законами краси, виявлення його специфіки як мислення в образах; виявлення основних аспектів і форм гармонійного особистісного і суспільного розвитку людини; формування моральних засад спілкування в єдності етичних та естетичних настанов; сприяння моральному самовихованню та естетично-творчому розвитку майбутніх спеціалістів.

2. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

основні поняття етики та естетики: етика: добро, зло, справедливість, моральність, моральність, обов'язок, відповідальність; естетика: прекрасне, потворне, трагічне, комічне, гармонія, художній образ.

Історію розвитку етичних і естетичних учень:

- Класичні концепції філософії від античності до сучасності.
- Етичні теорії (утилітаризм, деонтологія, етика чеснот тощо).
- Естетичні школи та напрями (класика, романтизм, модерн, постмодернізм).

Закономірності морального та естетичного розвитку суспільства :

- Взаємозв'язок етичних і естетичних цінностей у різних культурах і епохах.

Основи художньої критики та естетичного аналізу.

вміти:

застосовувати етичні принципи;

аналізувати та оцінювати мистецькі явища;

визначити естетичну цінність творів мистецтва;

інтерпретувати художні образи та композиції;

порівнювати різні етичні та естетичні концепції;

розвивати естетичне чуття та критичне мислення;

розв'язувати проблеми міжкультурної взаємодії.

До розгляду студентів пропонуються програма навчальної дисципліни, плани лекційних і семінарських занять з відповідним навчально-методичним інструментарієм і коротким конспектом, вимоги до самостійної роботи студентів, питання на залік, критерії рейтингової системи оцінювання знань студентів, список рекомендованої літератури, тестові завдання, а також термінологічний словник.

набути соціальних навичок (soft skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в соціокультурному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Етика

Тема 1. Етика як наука про мораль

Тема 2. Основні етичні цінності та категорії етики

Тема 3. Моральні виміри спілкування.

Змістовий модуль 2. Естетика

Тема 5. Предмет та завдання естетики

Тема 6. Основні категорії та поняття естетики.

Тема 7. Мистецтво як форма творчості.

Тема 8 Естетична культура та шляхи її формування.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною системою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання в Україні та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка		
		За національною системою (екзамен, диф. залік, курс. проект, курс. робота, практика)	За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	Зараховано	90–100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	Зараховано	82–89
C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок			74–81
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	Зараховано	64–73
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії			60–63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	Незараховано	35–59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота			1–34

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів визначені **Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ** <https://kntu.kr.ua/file/content/424/polozhennia-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-v-tsntu.pdf> (С. 27–35).

6. Рекомендована література Основна

Базова

1. Естетика: Підручник / за ред. Л. Левчук, В. Панченко, О. Оніщенко, Д. Кучерюк. К., 2006. 431 с.
2. Етика. Естетика: Практикум / за ред. Л. Доротяненко, Н. Сухової. К., 2005. 72 с.
3. Малахов В. Етика: Курс лекцій: Навч. посібник. К., 2001. 384 с.
4. Мовчан В. Історія і теорія етики: Курс лекцій. Львів, 2005. 488 с.

Допоміжна

1. Естетика: Навч. посібник / за ред. В. Лозового. К., 2003. 208 с.
2. Етика: Навч. посіб./ В.О.Лозовой, М.І. Панов, О.А. Стасевська та ін.; За ред. проф. В.О. Лозового. К.: Юрінком Інтер, 2004. 224 с.
3. Етика: Навч. посібник / за ред. В. Лозового. К., 2004. 224 с.
4. Нападиста В. Історія етики в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.). К., 2004. 240 с.
5. Чмут Т. Етика ділового спілкування: Навч. посібник. К., 2006. 223 с.
6. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити (за загальною редакцією О. Сербенської). Львів, 1994.
7. Бичко А.К. Леся Українка: Світоглядно-філософський погляд. Київ: Український Центр духовної культури, 2000.
8. Біоетика в Україні: Стан і перспективи розвитку (круглий стіл) // Філософська думка. 1999. № 3. С. 117–155.
9. Богат Є.М. «Що водить сонце і світила». Любов у листах видатних людей. К.: Молодь, 1990.
10. Етика: навчальний посібник / В.О. Лозовой, М.І. Панов, О.А. Стасевська та ін.: За ред. Проф. В.О. Лозового. К.: Юрінком Інтер, 2002. 224 с.
11. Етика: навчальний посібник / Т.Г. Аболіна, В.В. Єфименко, О.М. Лінчук та ін. К.: Либідь, 1992. 328 с.
12. Єрмоленко А. Категоричний імператив відповідальності Ганса Йонас. Післямова // Йонас, Ганс. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. К.: Лібра, 2001. С. 358-393.
13. Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія. Підручник. К.: Лібра, 1999.
14. Забужко О.С. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франківський період. Київ: Основи, 1993.
15. Йонас, Ганс. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. К.: Лібра, 2001.
16. Канак Ф.М. Практична екологія: коло завдань і можливості // Практична філософія. 2000 № 1. С. 149-165.
17. Малахов В.А. Етика: курс лекцій: Навч. Посіб. – 3-тє вид. К.: Либідь, 2001. 384 с.
18. Проценко О.П. Етикет і ділові відносини. Х., 1993.
19. Степаненко В.Ф. Етика в проблемах і аналітичних задачах: Навчальний посібник. К., 1998.
20. Толстоухов А., Паралан І. Науковий розум і гуманістичні цінності: глобалістський контекст // Філософська думка. 2001. № 6.
21. Хилько М. Екологічна криза у філософсько-етичному вимірі // Філософська думка. 2000. № 3. С. 24-46.

Інформаційні ресурси

22. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
23. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html> – каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України
24. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libweb.html> – каталог національних бібліотек країн світу
25. <http://www.nbu.gov.ua/portal/books.html> – каталог електронних бібліотек України
26. <http://www.friends-forum.com/forum/printthread.php?t=5838&pp=30> – енциклопедії та словники
27. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/> – електронні наукові видання НБУ ім.В.І.Вернадського

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Протокол №1 від «29» серпня 2024 р